

De effectentaks: een antwoord op uw vragen

In het kader van de begrotingsafspraken die zijn gemaakt in de zomer van 2017, heeft de federale regering een belasting van 0,15% op effectenrekeningen aangekondigd. De wet van 7 februari 2018 die de nieuwe taks invoert, is van kracht gegaan op 10 maart van dit jaar. Hierna vindt u een lijst met de meest gestelde vragen en antwoorden om u te helpen deze belasting beter te begrijpen.

Charles Kesteloot

Head of
Estate Planning

1. Wat houdt de taks op effectenrekeningen in?

Het gaat om een belasting die natuurlijke personen viseert die gedurende een bepaalde periode houder zijn/waren van een of meerdere effectenrekeningen in België of in het buitenland, en voor zover hun aandeel in de totale gemiddelde waarde van belastbare financiële instrumenten op deze (geglobaliseerde) effectenrekening(en) **minstens gelijk is aan 500.000 euro**. De belasting is in dat geval verschuldigd vanaf de eerste euro.

2. Wie is onderworpen aan de taks op effectenrekeningen?

• De taks op effectenrekeningen is van toepassing op **Belgische natuurlijke personen die houder zijn van een effectenrekening die zij aanhouden in België of in het buitenland**. Het gaat dus om de tegoeden van Belgische ingezetenen (ofwel personen die zijn onderworpen aan de Belgische inkomstenbelasting) die staan op een of meerdere effectenrekeningen, zowel bij een financiële instelling in België, als bij een in het buitenland gevestigde financiële instelling.

• De taks op effectenrekeningen is echter ook van toepassing op **natuurlijke personen die geen Belgische ingezetenen zijn maar die wel een effectenrekening aanhouden bij een in België gevestigde bank**. Woont de niet-ingezetene in een land dat een dubbelbelastingverdrag heeft ondertekend met België (zoals Duitsland, Luxemburg en Nederland), dan wordt deze effectentaks niet geheven.

Rechtspersonen (vzw's, stichtingen, handelsvennootschappen) zijn niet aan de effectentaks onderhevig (zie vraag 15 over de antimisbruikmaatregelen).

3. Welke financiële instrumenten zijn onderworpen aan de taks op effectenrekeningen?

De taks op effectenrekeningen viseert de volgende financiële instrumenten die zijn geregistreerd op een effectenrekening:

- beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen (inclusief certificaten die dergelijke aandelen vertegenwoordigen, gereglementeerde vastgoedvennootschappen (GVV's) en nominatieve aandelen die geregistreerd zijn op een effectenrekening);
- beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde obligaties (inclusief certificaten die dergelijke obligaties vertegenwoordigen en bepaalde gestructureerde producten);
- kasbons;
- aandelen en deelbewijzen van beveks of beleggingsfondsen;
- warranten.

4. Welke financiële instrumenten zijn niet onderworpen aan de taks op effectenrekeningen?

De taks op effectenrekeningen is niet van toepassing op volgende financiële instrumenten die staan ingeschreven op een effectenrekening:

- opties, futures of swaps;
- pensioenspaarfondsen;
- levensverzekeringen;
- contant geld;
- edele metalen.

Aandelen op naam die staan geregistreerd in het aandeelhoudersregister van een onderneming en die niet staan ingeschreven op een effectenrekening, zijn niet onderworpen aan de belasting (zie vraag 15 over de antimisbruikmaatregelen die de conversie van gedematerialiseerde aandelen in aandelen op naam viseert).

5. Hoe wordt de taks op effectenrekeningen berekend?

De belasting wordt berekend op de gemiddelde waarde van de geïsoleerde financiële instrumenten gedurende een referentieperiode (die zelf wordt onderverdeeld in referentietijdstippen). De **standaard referentieperiode** is een periode van twaalf opeenvolgende maanden. Die begint op 1 oktober en eindigt op 30 september van het volgende jaar. **In 2018 wijkt de referentieperiode af: ze loopt dan van 10 maart 2018 (datum van inwerkingtreding van de wet) tot 30 september 2018.**

Indien een effectenrekening wordt geopend of afgesloten of indien de titularis verandert:

- begint de referentieperiode op de dag van de opening van de effectenrekening of zodra een natuurlijke persoon **titularis wordt** van een effectenrekening;
- eindigt de referentieperiode op de dag van het afsluiten van de effectenrekening of zodra een natuurlijke persoon **geen titularis meer is** van die effectenrekening (meer daarover onder vraag 13).

Tijdens die referentieperiode worden de belastbare financiële instrumenten die op de rekening staan **op verschillende referentietijdstippen** gewaardeerd, namelijk op het einde van elk trimester (hetzij 31 december, 31 maart, 30 juni en 30 september).

Het openen en afsluiten van een effectenrekening geeft aanleiding tot een bijkomend referentietijdstip. Daarnaast creëert **elke aanpassing die een invloed heeft op het aantal titularissen** (bijvoorbeeld, zodra een natuurlijke persoon wordt toegevoegd of geschrapt als houder), eveneens **een bijkomend referentietijdstip**.

Volgens de wet wordt het deel van elke co-titularis van een effectenrekening **geacht in verhouding te zijn** tot het totaal aantal houders van de effectenrekening. Meer details hierover vindt u onder vraag 11. Met andere woorden, voor de heffing van de taks zal de totale waarde van de belastbare financiële instrumenten, op elk referentietijdstip, worden gedeeld door het aantal houders van de effectenrekening op de dag van het referentietijdstip, en dit zonder rekening te houden met het werkelijke aandeel van elk van de titularissen in deze financiële tegoeden.

Voorbeeld: als de effectenrekening op naam staat van één vruchtgebruiker en twee blote eigenaars, wordt de waarde gedeeld door drie zodat de waarde van ieders deel kan worden bepaald.

Is een natuurlijke persoon titularis van meerdere effectenrekeningen bij eenzelfde financiële instelling, dan worden de gemiddelde waarden van zijn aandeel in de verschillende effectenrekeningen **samen gevoegd** op het einde van de referentieperiode. Op die manier wordt nagegaan of het gemiddelde van de waarde van zijn geïsoleerde effecten de drempel van 500.000 euro bereikt of overschrijdt.

6. Hoe wordt de taks op de effectenrekening geïnd?

Degroof Petercam zal elke cliënt natuurlijke persoon een overzicht bezorgen aan het einde van de referentieperiode, zoals voorzien in de wet. Dit overzicht geeft de gemiddelde waarde weer van de effectenrekeningen waar hij titularis van is, alsook het bedrag van de op basis daarvan verschuldigde taks. De gemiddelde waarde bepaalt of de belasting door de bank wordt ingehouden of niet.

■ Automatische heffing

Indien de gemiddelde waarde van uw effectenrekeningen gelijk is aan of hoger dan 500.000 euro, houdt Degroof Petercam de taks op de effectenrekening automatisch in aan het einde van de referentieperiode.

■ Heffing op vraag van de cliënt

Bedraagt de gemiddelde waarde van uw effectenrekeningen bij Degroof Petercam niet meer dan 499.999,99 euro, dan wordt de belasting niet rechtstreeks ingehouden door ons.

Bezit u in het totaal, over meerdere financiële instellingen, minstens 500.000 euro aan belastbare financiële instrumenten, dan hebt u de mogelijkheid te kiezen voor een bevrijdende inhouding door de bank (opt-in systeem). U kunt dat doen via My Degroof Petercam, ons digitale platform, of door middel van een hiervoor opgerichte miniwebsite. Door gebruik te maken van deze opt-in, hoeft u zelf geen aangifte te doen of de taks te storten.

Voor het vaste referentietijdstip dat eindigt op 30 september moet u uw keuze **ten laatste op 30 november** doorgeven.

Volmachthouders van een rekening zijn uiteraard zelf niet onderworpen aan de taks. Bent u echter de wettelijke vertegenwoordiger van een

rekeninghouder (zoals een minderjarig kind of een wilsonbekwame persoon), dan zult u de beslissing tot inhouding door de financiële instelling moeten nemen voor die persoon.

7. Kan ik terugkomen op mijn keuze?

- **Hebt u gekozen voor een heffing door de bank en stelt u vast dat de gemiddelde waarde van uw effecten de drempel van 500.000 euro uiteindelijk toch niet bereikt**, dan kunt u een aanvraag indienen bij de fiscale administratie met een verzoek tot terugbetaling.
- **Indien u niet hebt gekozen voor een heffing door de bank en u stelt vast dat de gemiddelde waarde de drempel van 500.000 euro toch bereikt**, dan zult u zelf aangifte moeten doen en de taks betalen aan de fiscale administratie.

8. Als ik ervoor kies de taks te laten betalen door Degroof Petercam, moet ik dan dezelfde keuze maken bij de andere financiële instellingen?

Indien de globale waarde van uw effectenrekeningen verspreid over de verschillende financiële instellingen 500.000 euro of meer bedraagt, moet de taks worden ingehouden op het totaal van uw effectenrekeningen. Het is dus aangewezen dat u **dezelfde keuze doet bij alle financiële instellingen waar u een effectenrekening aanhoudt**. Zo vermijdt u dat u zelf moet instaan voor het aangeven en betalen van de taks aan de fiscale administratie.

9. Wat moet ik doen als de bank de taks niet inhoudt?

Het is mogelijk dat u ervan uitging dat de totale waarde van de beleggingen die u bij verschillende financiële instellingen bezit, lager zou zijn dan 500.000 euro, maar dat bij het einde van de referentieperiode blijkt dat die drempel toch wordt overschreden. U moet dan zelf aangifte doen bij de fiscale administratie en de verschuldigde taks betalen. De procedure hiervoor is vandaag nog niet gekend.

Een laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte, het ontbreken van een aangifte evenals een laattijdige betaling van de taks worden bestraft met een geldboete.

10. Hoe wordt de taks ingehouden door Degroof Petercam?

- **Als de waarde van uw effectenrekeningen bij Degroof Petercam de drempel van 500.000 euro bereikt of overschrijdt**, wordt de taks door ons berekend. De taks wordt ingehouden van de zichtrekening die aan de desbetreffende effectenrekening is gekoppeld. Als een persoon titularis is van verschillende effectenrekeningen, wordt de taks ingehouden voor elke rekening afzonderlijk. Dat gebeurt op basis van de gemiddelde waarde van het deel dat de titularis bezit in elke rekening.
- **Bedraagt de totale waarde van uw effectenrekeningen bij Degroof Petercam minder**

dan 500.000 euro, dan kunt u ervoor kiezen om de taks toch te laten inhouden (zie vraag 6 en het kaderstuk op p.22).

11. Wat moet ik doen wanneer een effectenrekening in onverdeeldheid wordt aangehouden maar waarbij de titularissen ongelijke delen bezitten van de rekening?

Omdat er voor de berekening van de taks van wordt uitgegaan dat elke titularis een gelijk aandeel van de rekening bezit, is het mogelijk dat de taks die door de bank wordt ingehouden, hoger is dan de taks die zou zijn verschuldigd op basis van het werkelijke aandeel dat een titularis in die rekening bezit.

- Als de taks automatisch wordt ingehouden door de bank omdat de gemiddelde waarde van de effectenrekeningen 500.000 euro of meer bedraagt: er kan een verzoek tot terugbetaling worden ingediend bij de Belgische fiscale administratie (ondertekend door alle medetitarissen van de effectenrekening(en)). Indien het verzoek tot terugbetaling wordt ingewilligd, zal de te veel ingehouden taks worden terugbetaald aan degene wiens werkelijke aandeel in de effectenrekening lager is dan 500.000 euro. Degene van wie het werkelijke aandeel in de effectenrekening hoger is dan 500.000 euro zal een bijkomende belasting moeten betalen.
- Als de taks niet automatisch wordt ingehouden door de bank omdat de gemiddelde waarde van de effectenrekeningen minder dan 500.000 euro bedraagt, maar de totale waarde van de effectenrekeningen die u aanhoudt bij verschillende financiële instellingen wel 500.000 euro of meer bedraagt, moet u zelf een aangifte indienen bij de Belgische fiscale administratie en de taks betalen (tenzij u ervoor hebt gekozen om de taks te laten inhouden door uw financiële instelling). In dat geval hebt u **de mogelijkheid om het werkelijke aandeel dat u bezit** in de verschillende effectenrekeningen, **aan te geven**. Hiervoor moet u een gezamenlijke aangifte indienen (ondertekend door alle titularissen van de desbetreffende effectenrekening(en)).

12. Wat gebeurt er met een effectenrekening die ik als vruchtgebruiker of blote eigenaar (gesplitste eigendom) aanhoud?

Wordt een effectenrekening gesplitst aangehouden door een persoon voor het vruchtgebruik en een andere persoon voor de blote eigendom, dan beschouwt de fiscus elk van hen als een afzonderlijke titularis en voor een gelijk aandeel van de rekening. De fiscus houdt dus geen rekening met de hoedanigheid van elke titularis om na te gaan of de drempel 500.000 euro of meer bedraagt.

Voorbeeld: een effectenrekening werd geschonken waarbij de schenker (bijvoorbeeld een grootmoeder) zich het vruchtgebruik voorbehoudt en de begiftigde (bijvoorbeeld een kleinkind) de blote eigendom ontvangt. Voor de berekening van de effectentaks gaat men ervan uit dat grootmoeder en kleinkind elk een gelijk aandeel van deze effectenrekening bezitten om na te gaan of de drempel 500.000 euro of meer bedraagt, zelfs als de waarde van het vruchtgebruik door de hoge leeftijd van grootmoeder in ons voorbeeld veel lager is dan de waarde van de blote eigendom.

U hebt echter ook steeds de mogelijkheid om het werkelijke aandeel in de effectenrekening aan te geven.

13. Wat gebeurt er als ik in de loop van het jaar naar het buitenland verhuis?

Uw fiscale woonplaats(en) wordt/worden bepaald daags na het einde van de referentieperiode (dit is de dag waarop de taks wordt verschuldigd).

Voorbeeld: Als u op 15 juli 2018 verhuist van België naar Nederland (een land dat een dubbelbelastingverdrag heeft met België) en u behoudt uw effectenrekening(en) in België, dan hoeft u geen taks meer te betalen. U bent namelijk geen Belgische inwoner meer op 1 november 2018, maar inwoner van een land waarmee België een dubbelbelastingverdrag heeft gesloten.

14. Wat gebeurt er als ik gedurende het jaar mijn rekening afsluit of geen medehouder meer ben van de rekening?

Het afsluiten van een effectenrekening of het schrappen van een medetitaris brengt een nieuw referentietijdstip en ook het einde van een referentieperiode met zich mee. De gevolgen daarvan zijn:

- De effectentaks is verschuldigd op het ogenblik waarop de effectenrekening wordt afgesloten of als een medetitaris wordt geschrapt;
- Die gebeurtenissen brengen een nieuw variabel referentietijdstip met zich waarvan de waardebepaling 'nul' zal zijn;
- Die nulwaardebepaling wordt toegevoegd aan de waardebepalingen die op eerdere referentietijdstippen zijn gebeurd om de gemiddelde waarde van uw aandeel in de betreffende effectenrekening(en) te berekenen;

- Degroof Petercam zal de belasting heffen in het geval de gemiddelde waarde van uw aandeel in betreffende effectenrekening 500.000 euro bedraagt of overschrijdt, of zal u de mogelijkheid bieden de effectentaks te laten inhouden in het geval de waarde van uw aandeel minder dan 500.000 euro bedraagt.

Hou er rekening mee dat, als u uw effecten overdraagt naar een andere Belgische financiële instelling omdat u een effectenrekening afsluit of er geen medetitularis meer van bent, u de effectentaks bent verschuldigd aan het einde van de referentieperiode op 30 september. Het toevoegen van een referentietijdstip met nulwaarde betekent niet noodzakelijk dat u wordt onderworpen aan dubbele belasting, toch kan dit aanleiding geven tot een te hoge belasting. De te veel betaalde belasting kan wel worden teruggevorderd door een verzoek tot teruggave in te dienen.

15. Welke antimisbruikmaatregelen werden er ingevoerd?

- De eerste specifieke antimisbruikmaatregel bepaalt dat de **inbreng** van een effectenrekening in een **rechtspersoon** die is onderworpen aan de vennootschapsbelasting, niet tegenstelbaar is aan de belastingadministratie als die inbreng uitsluitend is bedoeld om de taks te vermijden. In dat geval zal de natuurlijke persoon die zijn

effectenrekening heeft ingebracht, worden beschouwd als de rechtstreekse houder van die rekening en moet hij de taks betalen. Het is bovendien zijn verantwoordelijkheid om de fiscale verplichtingen te vervullen die zijn vereist, zodat de taks op de effectenrekening kan worden voldaan. Deze antimisbruikbepaling is van toepassing op inbrengen die plaatsvinden vanaf 1 januari 2018.

- De tweede antimisbruikmaatregel heeft betrekking op de **omzetting van aandelen op naam** na 9 december 2017. Aandelen op naam worden uitsluitend in het aandeelhoudersregister ingeschreven en zijn niet onderworpen aan de effectentaks. De antimisbruikmaatregel voorziet echter dat, voor de referentieperiode tijdens welke de omzetting naar aandelen op naam heeft plaatsgevonden, de natuurlijke persoon die die omzetting heeft uitgevoerd, zelf een aangifte moet indienen bij de Belgische fiscale administratie en de taks moet betalen (als de totale waarde van de effectenrekeningen 500.000 euro of meer bedraagt). Voor de volgende referentieperiodes zal er op de aandelen op naam geen taks meer moeten worden betaald. ■

Hebt u nog vragen? Neem dan gerust contact op met uw contactpersoon bij Degroof Petercam of met onze afdeling Estate Planning.

Hoe deelt u ons uw keuze mee omtrent de portefeuille die u aanhoudt bij Degroof Petercam?

Tot eind oktober kunt u via My Degroof Petercam of de minisite uw keuze maken om de effectentaks al dan niet in te houden, **als de gemiddelde waarde van uw effectenrekeningen bij Degroof Petercam minder bedraagt dan 500.000 euro**.

Als u ervoor kiest om de bank de taks te laten inhouden, moet u uw keuze opgeven per effectenrekening waar u eigenaar van bent. Zo wordt de effectentaks ingehouden voor al de rekeningen waarvan u titularis bent.

Als een effectenrekening wordt aangehouden door meerdere titularissen, moet niet elke titularis dezelfde keuze maken. Zo kan een van de titularissen er bijvoorbeeld

voor kiezen om de taks te laten inhouden door de bank (omdat de totale gemiddelde waarde van zijn effectenrekeningen, verdeeld over de verschillende financiële instellingen, 500.000 euro of meer bedraagt). Een andere titularis kan ervoor opteren om de taks zelf te betalen (omdat de totale gemiddelde waarde van zijn effectenrekeningen minder bedraagt dan 500.000 euro). Op basis van uw keuze zal enkel uw aandeel in de effectentaks worden ingehouden door de bank via de zichtrekening die is gekoppeld aan de effectenrekening.

De wettelijke vertegenwoordiger van een titularis (zoals een minderjarig kind of een wilsonbekwame persoon) moet ook de keuze kenbaar maken voor de effectenrekening(en) van die titularis.